

FMI a finalizat consultările cu autoritățile Republicii Moldova în conformitate cu prevederile articolului IV al Statutului FMI și a ajuns la un acord la nivel de experți cu Republica Moldova în cadrul celei de-a doua revizuirii a Programului încheiat în baza Mecanismului de finanțare extinsă (EFF) și Mecanismului extins de creditare (ECF)

7 noiembrie 2017

Nota privind concluziile misiunii descrie constatările preliminare ale experților FMI la finele unei vizite oficiale a misiunii, de regulă într-o țară-membru al FMI. Misiunile fac parte din cadrul de consultări periodice (de obicei anuale) prevăzute de Articolul IV al Statutului FMI, în contextul solicitării accesului la resursele financiare ale FMI (la un împrumut din partea FMI), ca parte a discuțiilor pe marginea programelor monitorizate de experții FMI, sau ca parte a altor exerciții de monitorizare a evoluțiilor economice efectuate de experții FMI.

Autoritățile și-au dat acordul pentru publicarea acestui document. Opiniile exprimate în acest comunicat sunt opiniile personalului FMI și nu reflectă, în mod neapărat, punctul de vedere al Consiliului de Directori Executivi al FMI. În baza concluziilor preliminare ale misiunii, experții vor pregăti un raport care, sub rezerva aprobării de către conducerea FMI, va fi prezentat spre discuție și aprobare Consiliului de Directori Executivi al FMI.

- Conform prognozei, creșterea PIB în 2017 se va tempera până la nivelul de circa 3,5 la sută, în timp ce rata inflației a depășit ținta stabilită, în principal în rezultatul șocurilor ce țin de ofertă.
- Promovarea ordonată a politicilor bugetar-fiscale și surplusul de venituri la buget permit efectuarea unor cheltuieli prioritare suplimentare, volumul datoriei publice rămânând sustenabil.
- Stabilitatea financiară a fost menținută, iar eforturile ferme de curățare a sectorului financiar, însoțite de reforme mai ample, sunt vitale pentru asigurarea unei creșteri mai pronunțate și pentru reducerea sărăciei.

O misiune a FMI condusă de dl. Ben Kelmanson s-a aflat în vizită la Chișinău în perioada 25 octombrie - 7 noiembrie, pentru consultări în conformitate cu prevederile Articolului IV al Statutului FMI pentru anul 2017 și pentru a purta discuții în cadrul celei de-a doua revizuirii a Programului susținut de FMI în baza Mecanismului de finanțare extinsă (EFF) și Mecanismului extins de creditare (ECF).

Echipa FMI și autoritățile Republicii Moldova au ajuns la un acord la nivel de experți asupra politicilor necesare pentru a finaliza evaluarea a doua a Programului și au avut discuții constructive pe marginea consultărilor pentru anul 2017, prevăzute de Articolul IV al Statutului FMI. Programul se realizează, în linii mari, în parametrii conveniți; toate criteriile de performanță stabilite pentru finele lunii iunie 2017 au fost respectate cu o marjă semnificativă; multe criterii de performanță structurală au fost îndeplinite, deși unele din ele cu întârzieri. Acest acord se preconizează a fi aprobat de către conducerea FMI și Consiliul de Directori Executivi. Ședința Consiliului de Directori Executivi este programată la moment pentru sfârșitul lunii decembrie. În urma finalizării evaluării Programului, Republica Moldova va avea acces la 15,7 milioane DST (drepturi speciale de tragere) (circa 22 milioane dolari SUA).

Moldova a beneficiat de o perioadă de stabilitate economică și financiară relativă de la ultima rundă de consultări conform prevederilor articolului IV al Statutului FMI.

Creșterea economică s-a restabilit în urma crizei și, conform prognozei, se va tempera în 2017 până la circa 3,5 la sută. Inflația, care a atins un nivel maxim de peste 13 la sută în 2015, a înregistrat o descreștere rapidă, însă a depășit nivelul țintă pentru septembrie 2017, atingând 7,6 la sută, în mare măsură din cauza șocurilor ce țin de ofertă. Executarea bugetului a fost bună în 2017, pe fundalul performanței robuste la venituri. Deși s-au înregistrat întârzieri la capitolul investițiilor capitale, cheltuielile sociale prioritare au fost realizate în volumul scontat. Deficitul contului curent a crescut până la nivelul de circa 6 la sută din PIB în prima jumătate a anului 2017, dar în condițiile unor intrări semnificative de valută, leul moldovenesc s-a apreciat cu 10,9 la sută (comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent) în raport cu dolarul S.U.A., în timp ce rezervele brute s-au majorat până la 2629 milioane dolari SUA la finele lunii septembrie.

Perspectivile pentru Republica Moldova sunt favorabile. Pe termen mediu, prognozăm o creștere economică de circa 4 la sută, fiind afectată negativ de factori demografici. În anii următori, intermedierea financiară eficientă - facilitată de eforturile decisive de curățare a sectorului financiar - va constitui un factor cheie al creșterii economice pe intern, în timp ce redresarea durabilă a cererii externe din contul principalilor parteneri comerciali va veni în susținerea creșterii exporturilor. În contextul politicilor bugetare curente, riscul ca Moldova să se confrunte cu probleme în deservirea datoriei rămâne scăzut, iar dinamica generală a datoriei publice are un caracter sustenabil.

Totuși, se atestă în continuare riscuri semnificative. Printre acestea se numără: incertitudinea pe plan politic, în contextul viitoarelor alegeri parlamentare, riscurile macrofinanciare legate de tergiversarea eforturilor decisive de curățare a sectorului financiar și riscurile legate de menținerea ritmului intens de implementare a reformelor pe parcursul unei perioade îndelungate, cu scopul impulsivării ritmului creșterii economice sustenabile.

Promovarea în continuare a politicilor macroeconomice și financiare prudente joacă un rol cheie în asigurarea creșterii economice durabile:

- **Politica bugetar-fiscală** se implementează în concordanță cu angajamentele asumate în cadrul Programului. Bugetul rectificat pentru anul 2017 și bugetul pentru anul 2018 prevăd, într-o manieră oportună, un nivel mai înalt al investițiilor publice și cheltuielilor sociale. Totuși, pe termen mediu, eforturile în domeniul politicii bugetar-fiscale se vor concentra asupra sporirii veniturilor, eficientizării cheltuielilor, în special în ceea ce ține de investiții, și consolidării cadrului bugetar.
- **Politica monetară.** Prognozăm o reducere rapidă a ritmului de creștere a inflației pe parcursul anului 2018. După ciclul de relaxare a politicii monetare pe parcursul unei perioade îndelungate, factorii de decizie trebuie să fie pregătiți să revizuiască măsurile de politică monetară în funcție de trendurile inflației prognozate. Sunt binevenite toate eforturile de consolidare în continuare a cadrului de politică monetară prin perfecționarea proceselor pe intern, îmbunătățirea coordonării cu alte instituții și aprofundarea comunicării.
- **A fost menținută stabilitatea financiară.** Eforturile ample de curățare a sectorului avansează, deși cu întârziere, inclusiv în ceea ce privește ameliorarea transparenței acționariatului și diagnosticarea băncilor. Acum, este important de accelerat eforturile în acest sens. Printre priorități se numără: transferul drepturilor de proprietate și a controlului asupra băncilor către acționarii care întrunesc condițiile de onorabilitate și profesionalism, finalizarea diagnosticării sistemului bancar și asigurarea integrității datelor din registrele ținute de Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, înființat recent, precum și și consolidarea în continuare a cadrului de reglementare și celui de supraveghere.

Dinamica reformelor trebuie susținută, pentru a accelera ritmul creșterii economice și a reduce sărăcia. Deși economia Republicii Moldova a înregistrat o creștere moderată pe parcursul ultimelor două decenii, venitul pe cap de locuitor este sub nivelul înregistrat în statele europene învecinate. Este necesară o abordare complexă pentru a impulsiona creșterea economică, inclusiv prin reformarea sectorului public, consolidarea statului bazat pe drept, îmbunătățirea investițiilor în infrastructura publică și capitalul uman, precum și prin reforme de reglementare și instituționale. Trebuie să fie păstrate transparența, responsabilitatea și recuperarea costurilor în sectorul energetic. În afară de aceasta, salutăm eforturile de contracarare a economiei tenebre, fapt ce ar stimula nu doar veniturile la buget, dar și oferta forței de muncă. În acest sens, reforma educației este esențială pentru dezvoltarea capitalului uman necesar pentru a sprijini creșterea economică în viitor. Este vitală promovarea cu insistență a acestei agende, precum și implementarea ei.

Membrii misiunii au avut întrevederi cu Prim-ministrul Pavel Filip, Viceprim-ministrul Octavian Calmîc, Ministrul Finanțelor Octavian Armașu, Ministrul Justiției Vladimir Cebotari, Guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei Sergiu Cioclea, dar și cu alți funcționari de stat de rang înalt, cu reprezentanții societății civile, ai sectorului de afaceri și ai comunității internaționale. Membrii misiunii le mulțumesc autorităților și celorlalți interlocutori pentru cooperare și ospitalitate.